

Міністерство освіти і науки України
Харківська обласна рада
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної (військової) адміністрації
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Галина ПОНОМАРЬОВА

ПОРЯДОК
присвоєння професійних кваліфікацій у разі відсутності
професійного стандарту
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Харків, 2024 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок здобуття і присвоєння професійних кваліфікацій у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (далі – Порядок) є локальним нормативним документом, що регулює питання присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти, регламентує відповідні процедури у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (далі – Академія).

Порядок розроблений відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про Реєстр кваліфікацій, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 р. № 620, Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 956, Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту», Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (нова редакція), затверджене на засіданні Вченої ради (протокол № 13 від 12.06.2024), Положення про розроблення та оформлення освітньо-професійної програми Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (нова редакція), затверджене на засіданні Вченої ради (протокол № 5 від 20.12.2023).

1.2. У цьому Положенні основні терміни вживаються у такому значенні:

- **апеляція** – оскарження здобувачем освіти результатів процедури присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій;
- **атестація** – це встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми та/або вимогам програми

єдиного державного кваліфікаційного іспиту, в тому числі в частині присвоєння професійної кваліфікації;

– **здобувач** – особа, яка навчається за освітньою програмою, якою передбачено присвоєння професійної кваліфікації;

– **кваліфікація** – визнана закладом вищої освіти або іншим суб'єктом освітньої діяльності у сфері вищої освіти та засвідчена документом про вищу освіту сукупність визначених освітньою програмою та здобутих особою компетентностей (результатів навчання);

– **кваліфікація вищої освіти** – це офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;

– **компетентність** – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

– **критерії оцінювання** – стосовно оцінювання виконання вимог освітніх програм – це опис того, що й на якому рівні має зробити здобувач вищої освіти для демонстрації досягнення результатів навчання;

– **освітній компонент** – змістовний навчальний складник освітньої програми як автономний, офіційно структурований навчальний досвід, що повинен мати послідовний чіткий набір результатів навчання, визначені види навчальної діяльності відповідно до часу, виділеного в рамках освітньої програми, та відповідні критерії оцінювання;

– **освітня (освітньо-професійна або освітньо-наукова) програма** – єдиний комплекс освітніх компонентів, спрямованих на досягнення передбачених такою програмою цілей та результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних)

кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може передбачати єдину спеціалізацію або не передбачати спеціалізації;

– **принцип валідності** – принцип забезпечення відповідності оцінюваних результатів навчання вимогам, визначеним у професійному стандарті;

– **програми результати навчання** – узгоджений набір тверджень, які виражають те, що здобувач повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за освітньою програмою;

– **професійна кваліфікація** – засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою результатів навчання та компетентностей, що дають змогу виконувати певний вид роботи або провадити професійну діяльність. За обсягом забезпечення можливості випускником здійснювати трудові функції, визначені відповідними професійними стандартами поділяється на *повну* та *часткову*;

– **професійний стандарт** – затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій;

– **процедура оцінювання результатів навчання** (далі – процедура оцінювання) – встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача відповідному професійному стандарту, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і відповідно присвоєно/підтверджено професійну кваліфікацію;

– **процедура присвоєння професійної кваліфікації** – визначена Академією відповідно до цього Порядку, освітніх програм та інших локальних документів система принципів, заходів і вимог щодо строків, етапів і порядку проведення ним програмування, перевірки і процедури оцінювання, оформлення результатів щодо присвоєння професійної кваліфікації здобувачам освіти за певними освітніми програмами.

1.3. Порядок регулює процедури здобуття і присвоєння професійної кваліфікації особам, які:

- здобувають вищу освіту в Академії за освітньою програмою, де передбачено присвоєння професійної(их) кваліфікації(й);
- переводяться з іншого закладу освіти до Академії на освітню програму, за якою передбачено присвоєння професійної(их) кваліфікації(й);
- переводяться з однієї освітньої програми на іншу в межах Академії, за якою передбачено присвоєння професійної(их) кваліфікації(й);
- поновлюються до складу здобувачів освіти Академії на освітню програму, за якою передбачено присвоєння професійної(их) кваліфікації(й).

1.4. Присвоєння професійних кваліфікацій здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України, нормативно-правових і локальних актів, визначених у п. 1.1 цього Порядку, а також на принципах валідності, об'єктивності, студентоцентризму, доброчесності, прозорості та неупередженості.

2. ЕТАПИ, ВИМОГИ ДО ОСВІТНІХ ПРОГРАМ І ПРОЦЕДУРИ ЗДОБУТТЯ ТА ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ

2.1. Процес здобуття і присвоєння професійної кваліфікації в Академії, як правило, включає в себе такі **етапи**:

- організаційний;
- навчання та оцінювання здобувачів освіти;
- проходження всіх видів практики;
- затвердження списків здобувачів освіти випускних курсів, яким у поточному навчальному році планується присвоїти професійну (-і) кваліфікацію (-і);
- атестація;
- апеляція (за потреби).

2.2. Освітня програма передбачає присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-й), якщо це зазначено у її профілі. У такому разі **на першому, організаційному етапі**, гарант і робоча група з розробки/оновлення освітньої програми формулюють її цілі відповідно до вимог професійного (-их)

стандарту (-ів).

Неможливе присвоєння професійних кваліфікацій зі спеціальностей, за якими їх присвоєння не передбачене відповідними професійними стандартами.

Присвоєння професійних кваліфікацій Академією у разі відсутності професійного стандарту здійснюється за погодженням із Національним агентством кваліфікацій (далі – Агентство) у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України (пункт 3 Постанови КМУ від 25 жовтня 2024 року № 1223). Присвоєння професійних кваліфікацій Академією у разі відсутності професійного стандарту за освітніми програмами, акредитованими до 30 жовтня 2024 року, за якими передбачено присвоєння професійної кваліфікації, може здійснюватися без погодження з Національним агентством кваліфікацій до 30 жовтня 2025 року. Повторне погодження присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-ій) проводиться в разі змін у переліку компетентностей та результатів навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною освітньою програмою професійної (-их) кваліфікації (-ій), зміни порядку присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-ій) та скорочення тривалості практичної підготовки, що визначена відповідною освітньою програмою. Після набрання чинності професійним стандартом розробникам необхідно привести освітню програму у відповідність з вимогами професійного стандарту протягом шести місяців з дня внесення відомостей про професійний стандарт до Реєстру кваліфікацій.

Освітня програма, зокрема міждисциплінарна, може передбачати можливість присвоєння додаткових декількох професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибіркових освітніх компонентів. Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох повних професійних кваліфікацій.

Валідність цілей освітньої програми компетентностям професійного стандарту представлені розробниками в ОП.

Окрім цілей освітньої програми, що передбачає присвоєння

професійної (-их) кваліфікації (-й), розробники повинні забезпечити виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності) належним змістом підготовки, контрольними заходами, підсумковою атестацією тощо.

2.3. На другому етапі здобувачі проходять теоретичне навчання у відповідності до вимог ОП, відбувається їх оцінювання за окремими освітніми компонентами, завдяки чому здобувачі освіти отримують необхідні для присвоєння певної професійної (-их) кваліфікації (-й) компетентності та досягають програмних результатів навчання.

2.4. Третій етап передбачає проходження здобувачами усіх видів практики в реальних умовах певної професійної діяльності, що поглиблює засвоєння ними цілей ОП, валідних відповідним професійним стандартам. Здобувач освіти повинен пройти всі види практик з виконанням завдань, розроблених відповідно трудовим функціям професійного стандарту в обсязі не менше 6 кредитів ЄКТС (не менше 3 кредитів ЄКТС для часткових професійних кваліфікацій).

Цілі освітньої програми (ПРН, ЗК, ФК) необхідні для присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися здобувачами за рахунок визнання результатів навчання, здобутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

2.5. На четвертому етапі відбувається затвердження списків здобувачів випускних курсів, яким у поточному навчальному році планується присвоїти професійну (-і) кваліфікацій (-і). Це, як правило, відбувається не пізніше, ніж за два тижні до проходження здобувачами атестаційних заходів.

Затвержені списки вносяться з відповідними відомостями про професійну кваліфікацію до ЄДЕБО та відбувається підготовка до виготовлення документів про вищу освіту.

2.6. П'ятий етап передбачає підсумкове оцінювання/атестацію повноти набутих особою компетентностей і досягнутих програмних результатів навчання на відповідність узгодженим з певним професійним стандартом вимогам освітньої програми. Для цього програми атестації повинні повною

мірою охоплювати всі цілі ОП, без досягнення яких неможливе присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-й), мати обґрунтований порядок і критерії оцінювання результатів навчання, вчасно оприлюднені та доступні для здобувачів освіти.

До атестації допускаються особи, які завершили засвоєння змісту освітньої програми, виконали всі вимоги індивідуального навчального плану, пройшли практичну підготовку у встановленому обсязі.

Прийнятною формою атестації для присвоєння професійної кваліфікації за освітніми ступенями «Бакалавр» і «Магістр» є підсумкова атестація. Для проведення атестації осіб, які здобувають освітній ступінь бакалавра або магістра створюється Екзаменаційна комісія, що діє відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної (атестаційної) комісії. До атестації здобувачів, яким пропонується присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-й) рекомендується залучати представників роботодавців, професійних організацій і об'єднань.

Результати атестації є підставою для присвоєння або відмови у присвоєнні професійної (-их) кваліфікації (-й). За умови позитивної оцінки результатів атестації, на підставі рішення Екзаменаційної комісії присуджується особі, яка успішно виконала освітню програму за певним рівнем вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює кваліфікацію, у тому числі – професійну (за наявності). Професійна (-і) кваліфікація (-ї) зазначається(-ються) в документі про здобуття відповідного ступеня вищої освіти.

2.7. У випадку незгоди здобувача вищої освіти з результатами атестації він має право на апеляцію, процедура якої передбачена Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної (атестаційної) комісії.

3. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної професійної кваліфікації може бути скасовано у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності

у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3.2. Питання здобуття і присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти, регламентація окремих процедур у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради можуть бути уточнені та розширені в окремих Положеннях, що висвітлюють відповідний напрям освітньої діяльності. Освітні програми можуть визначати додаткові етапи, заходи і вимоги до здобуття і присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти, що не суперечать цьому Порядку.

3.3. Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на ректора Академії, першого проректора, деканів факультетів, директорів коледжів та завідувачів кафедр.

3.4. У разі змін у законодавстві України та викликану цим необхідністю до даного Порядку можуть бути внесені доповнення чи зміни шляхом їх розгляду на Вченій раді Академії та затверджені наказом ректора.

Додаток 1 до Порядку

(На бланку закладу вищої освіти)

№ _____

Національне агентство кваліфікацій

З А Я В А

Просимо погодити присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) _____

(назва професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій))

присвоєння якої (яких) передбачено освітньою програмою _____

(назва освітньої програми)

з підготовки фахівців у сфері вищої освіти _____

(зазначається рівень вищої освіти)

за спеціальністю _____ галузі знань _____

(шифр та назва спеціальності)

(шифр та назва галузі знань)

Обсяг освітньої програми _____ кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи

Заявник _____

(найменування закладу вищої освіти)

Ідентифікаційний код заявника згідно з ЄДРПОУ _____

Місце провадження освітньої діяльності _____

Додаток: (зазначається перелік документів, визначених у пункті 11 Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 “Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту”)

(найменування посади керівника)

(власне ім'я та прізвище)

Виконавець _____

(власне ім'я та прізвище, номер телефону, адреса електронної пошти)

ХАРАКТЕРИСТИКА
(зміст) професійної кваліфікації

1.	Назва професійної кваліфікації	
2.	Рівень Національної рамки кваліфікацій	
3.	Обсяг професійної кваліфікації (повна або часткова)	
4.	Коротка характеристика (зміст) професійної кваліфікації (мета діяльності за професійною кваліфікацією, професійні компетентності, результати навчання)	
5.	Опис відповідності професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) кваліфікаційним вимогам, визначеним законодавством, кваліфікаційними характеристиками професій, відомостями з баз даних ISCO 08/ESCO, EUROPASS	

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів
України

від 25 жовтня 2024 р. № 1223

ЗМІНА,

що вноситься до пункту 9 Положення про Реєстр кваліфікацій

Доповнити підпункт 2 абзацом такого змісту:

“для професійних кваліфікацій, присвоєних закладами вищої освіти за відсутності професійного стандарту у випадку, визначеному законодавством, — інформація, що міститься у характеристиці професійної кваліфікації;”.

СХВАЛЕНО

рішенням Ученої ради

(протокол № 4 від 20 листопада 2024 року)